

Förordning med instruktion för Försäkringskassan;

utfärdad den 9 december 2004.

Regeringen föreskriver följande.

Uppgifter

1 § Försäkringskassan är central förvaltningsmyndighet för socialförsäkringen samt för andra förmåner och ersättningar som enligt lag eller förordning skall handläggas av Försäkringskassan.

2 § Försäkringskassan skall

1. utreda och besluta i ärenden som enligt lag eller annan författning skall handläggas av Försäkringskassan,

2. meddela behövliga föreskrifter enligt förordningen (1998:562) med vissa bemyndiganden för Försäkringskassan eller enligt bemyndiganden i andra författningar,

3. ansvara för och verka för lagenlighet och enhetlighet vid rättstillämpningen inom verksamhetsområdet genom sådana allmänna råd som avses i 1 § författningssamlingsförordningen (1976:725) eller andra åtgärder,

4. biträda Regeringskansliet inom sitt verksamhetsområde,

5. ansvara för att en kvalificerad kunskapsuppbyggnad sker i fråga om de verksamhetsområden som Försäkringskassan har ansvar för, med utgångspunkt i de mål och andra åligganden som gäller för myndigheten,

6. samverka med Arbetsmarknadsverket, Arbetsmiljöverket och Socialstyrelsen i syfte att uppnå en effektiv användning av tillgängliga resurser inom rehabiliteringsområdet och får i samma syfte träffa överenskommelse med kommun, landsting och länsarbetsnämnd,

7. genom att samordna rehabilitering, verka för att försäkrade ges förutsättningar att tillvarata sin förmåga att arbeta och försörja sig själva genom förvärvsarbete,

8. ansvara för officiell statistik enligt förordningen (2001:100) om den officiella statistiken,

9. ansvara för att allmänheten får en god information om rättigheter och skyldigheter och planerade förändringar inom socialförsäkringen och de andra förmåner eller ersättningar som hör till myndighetens verksamhetsområde samt ha huvudansvaret för att ge allmänheten en övergripande information om det allmänna ålderspensionssystemet,

10. stödja forskning inom socialförsäkringsområdet,

11. utöva tillsyn över Skatteverkets verksamhet när det gäller beslut om pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension,

12. delta i internationellt samarbete inom sitt verksamhetsområde, och

13. ha ett samlat ansvar, sektorsansvar, för handikappfrågor med anknytning till sitt verksamhetsområde och inom ramen för detta ansvar vara samlande, stödjande och pådrivande i förhållande till övriga berörda parter.

3 § Föreskrifter om Försäkringskassans medverkan i totalförsvaret finns i förordningen (2002:472) om åtgärder för fredstida krishantering och höjd beredskap.

4 § Inom sitt verksamhetsområde företräder Försäkringskassan staten vid domstol, om inte något annat är särskilt föreskrivet.

Försäkringskassan får uppdra åt en annan myndighet eller åt ett ombud att föra myndighetens talan.

5 § Försäkringskassan får bedriva sådan tjänsteexport inom sitt verksamhetsområde som är förenlig med myndighetens uppgifter i övrigt och på de villkor som tjänsteexportförordningen (1992:192) föreskriver.

Verksförordningens tillämpning

6 § Verksförordningen (1995:1322) skall tillämpas på Försäkringskassan med undantag av

2 § om rätt att företräda staten vid domstol,

3 och 4 §§ om myndighetens ledning,

8 § om ansvaret för myndighetens arbetsgivarpolitik,

12 § om styrelsens ansvar och uppgifter,

17 § om myndighetens organisation,

21 § om ärendenas handläggning, och

32 § om anställningar.

I fråga om beslut som fattas genom automatiserad behandling skall 31 § verksförordningen tillämpas endast när det gäller uppgift om dagen för beslutet och beslutets innehåll.

Det som sägs i 6, 7 och 9 §§ verksförordningen om myndighetens chef skall i stället gälla styrelsen.

Myndighetens ledning

7 § Försäkringskassan leds av en styrelse som ansvarar för myndighetens verksamhet.

Styrelsen består av en ordförande och generaldirektören samt högst åtta andra ledamöter.

Styrelsen utser vice ordförande.

8 § Styrelsen får överlåta till generaldirektören att besluta föreskrifter som inte är av principiell betydelse eller av större vikt.

9 § Generaldirektören är under styrelsen chef för myndigheten samt ansvarar för och leder den löpande verksamheten enligt styrelsens direktiv och riktlinjer.

10 § Generaldirektören ansvarar för myndighetens arbetsgivarpolitik och skall

1. företräda myndigheten som arbetsgivare,
2. i samverkan med andra myndighetschefer utveckla och samordna den statliga arbetsgivarpolitiken,
3. se till att de anställda är väl förtrogna med målen för verksamheten,
4. skapa goda arbetsförhållanden och ta till vara och utveckla de anställdas kompetens och erfarenhet.

11 § Överdirektören är generaldirektörens ställföreträdare.

12 § Generaldirektören skall avgöra ärenden som inte skall avgöras av styrelsen, försäkringsdelegation, socialförsäkringsnämnd, det allmänna ombudet eller personalansvarsnämnden.

Generaldirektören får delegera sin beslutanderätt till andra tjänstemän i myndigheten, om inte styrelsen bestämt något annat.

Beslut som fattas genom automatiserad behandling skall anses fattade av generaldirektören.

Personalföreträdare

13 § Personalföreträdarförordningen (1987:1101) skall tillämpas på Försäkringskassan.

Myndighetens organisation

14 § Försäkringskassan skall, om inte annat anges i 15–20 §§, själv bestämma sin organisation.

15 § Försäkringskassans verksamhet enligt 2 § 1 skall vara indelad i länsorganisationer. Om det är lämpligt med hänsyn till verksamhetens karaktär, behovet av effektivt resursutnyttjande, enhetlighet i tillämpningen eller annat sådant skäl får dock myndigheten besluta att delar av verksamheten skall förläggas till en annan del av myndigheten än en länsorganisation.

16 § Försäkringskassan skall ha ett huvudkontor, som har det sammanhållande ansvaret för ledning och styrning av verksamheten.

17 § I Försäkringskassan skall det finnas en intern revision i enlighet med vad som anges i förordningen (1995:686) om intern revision vid statliga myndigheter m.fl.

18 § I 18 kap. lagen (1962:381) om allmän försäkring finns bestämmelser om att det i Försäkringskassan skall finnas en försäkringsdelegation i varje län samt socialförsäkringsnämnder.

Utseende av styrelse

19 § Styrelseledamöter utses av regeringen för en bestämd tid.
Regeringen utser styrelsens ordförande.

Anställningar

20 § Generaldirektören anställs genom beslut av regeringen för en bestämd tid.

Överdirektören anställs genom beslut av regeringen. Anställningen får begränsas till att gälla tills vidare, dock längst till en viss tidpunkt.

21 § Andra anställningar än dem som avses i 19 § beslutas av Försäkringskassan.

Arvode m.m.

22 § Arvode och annan ersättning till ledamöter i socialförsäkringsnämnder bestäms av regeringen.

Försäkringsdelegationer

23 § En försäkringsdelegation skall ha lägst fem och högst elva ledamöter, varav en skall vara ordförande och en vice ordförande.

24 § Försäkringsdelegationen skall enligt 18 kap. 2 § lagen (1962:381) om allmän försäkring bevaka att Försäkringskassans verksamhet i länet bedrivs på ett effektivt sätt och med god service till allmänheten. Försäkringsdelegationen skall senast den 31 mars varje år till regeringen lämna en redovisning enligt 18 kap. 2 § första stycket samma lag.

25 § Sådan överenskommelse med kommun, landsting och länsarbetsnämnd om samverkan inom rehabiliteringsområdet som anges i 2 § 6 träffas för Försäkringskassans räkning av försäkringsdelegationen.

26 § Försäkringsdelegationen får besluta om

1. Försäkringskassans deltagande i finansiell samordning enligt lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser och hur myndigheten skall vara representerad i denna samordning, samt

2. Försäkringskassans deltagande i lokal försöksverksamhet enligt lagen (2003:1217) om fortsatt lokal försöksverksamhet med finansiell samordning mellan socialförsäkring, hälso- och sjukvård och socialtjänst i vissa fall och hur myndigheten skall vara representerad i denna samordning.

Socialförsäkringsnämnder

27 § I 18 kap. lagen (1962:381) om allmän försäkring föreskrivs att ledamöterna i en socialförsäkringsnämnd skall utses av försäkringsdelegationen.

Socialförsäkringsnämndens ledamöter skall utses för en tid av fyra år från och med den 1 april året efter det år då ordinarie val till landstings- och kom-

munfullmäktige har hållits. Om det under en pågående mandatperiod inrättas en ny nämnd, skall de nytillträdande ledamöterna i nämnden utses för den tid som återstår av mandatperioden.

28 § Endast den som har rösträtt vid val till kommunfullmäktige och är folkbokförd inom det län som den utseende försäkringsdelegationen är verksam i får utses till ledamot i socialförsäkringsnämnd. En ledamot i socialförsäkringsnämnd får inte ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

Fem av ledamöterna i socialförsäkringsnämnden skall utses på förslag av de politiska partier som finns representerade i riksdagen. Fördelningen av ledamöterna bör ske utifrån den procentuella andel av rösterna som riksdagspartierna vid det ordinarie valet till riksdagen erhållit i respektive län. De övriga två ledamöterna skall utses på förslag av de organisationer på arbetsmarknaden som finns inom länsorganisationens verksamhetsområde.

Det bör eftersträvas att socialförsäkringsnämnden får en allsidig sammansättning med hänsyn till ålder, kön, etnisk bakgrund och yrke.

29 § Om en ledamot i socialförsäkringsnämnd visar giltigt hinder, får delegationen entlediga ledamoten.

Om en ledamot inte uppfyller kraven i 28 § första stycket förfaller uppdraget.

När en ledamot blir entledigad eller uppdraget förfaller utses en ny ledamot för den tid som återstår.

30 § Om både ordföranden och vice ordföranden är frånvarande från en socialförsäkringsnämnds sammanträde utser de närvarande den som skall leda sammanträdet.

Socialförsäkringsnämnden är beslutförför om fler än hälften av de ledamöter som får delta i avgörandet är närvarande.

31 § Vid socialförsäkringsnämndens sammanträden skall det föras protokoll.

Om det bland ledamöterna eller hos föredraganden förekommer avvikande mening skall denna anmälas innan sammanträdet är slut.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2005, då förordningen (1998:739) med instruktion för Riksförsäkringsverket skall upphöra att gälla. Bestämmelser om årsredovisning i den upphävda förordningen skall dock gälla i tillämpliga delar efter utgången av år 2004.

På regeringens vägnar

BERIT ANDNOR

Kjell Rempler
(Socialdepartementet)

